

V Bratislave, 10.2.2025

Vážení učelia a žiaci Bilingválneho gymnázia Milana Hodžu v Sučanoch,

ďakujeme vám za otvorený list k nášmu rebríčku škôl zverejnený 4.2.2025 na stránke školy <https://qbas.edupage.org/news/?qtnid=4089#news-4089>. Teší nás váš záujem o údaje, ktoré zverejňujeme. Teší nás aj vaša spätná väzba k nášmu projektu a jej metodike. Radi o tom nižšie podiskutujeme.

Na úvod upozorňujeme, že naše rebríčky škôl (uverejnené aj na našom portáli skoly.ineko.sk) komplexne nehodnotia kvalitu škôl, ale informujú „len“ o výsledkoch ich žiakov. Výsledky vstupujúce do rebríčkov nezohľadňujú rozdiely medzi žiakmi jednotlivých škôl spôsobené inými faktormi, než je vzdelávací proces (napríklad rozdielmi v ekonomicko-sociálnom zázemí), nepokrývajú celý obsah vzdelávania a nemerajú ani pridanú hodnotu školy, čiže to, aké zručnosti a vedomosti škola v danom období odovzdala svojim žiakom. Rebríčky môžu byť pre rodičov jednou z pomocných informácií pri výbere školy, ale nemali by byť určite jedinou.

Ad 1.: Nejednoznačne stanovený cieľ rebríčka

Naším cieľom je znižovanie informačnej asymetrie. Veríme, že celoplošné štandardizované merania sú dôležité nielen pre zabezpečenie spätnej väzby pre školy, zriaďovateľov a rodičov, ale sú tiež jedným z predpokladov pre odstraňovanie informačnej nerovnosti, rezultujúcej do kvalifikovanejších a efektívnejších rozhodnutí, a pre následný možný rast kvality vzdelávania.

Hoci naše hodnotenie nezohľadňuje všetky faktory ovplyvňujúce výsledky žiakov, poskytuje verejnosti prehľad o tom, ako si žiaci jednotlivých škôl vedú v rámci dostupných dát. Uvádzané údaje môžu slúžiť ako čriepka v mozaike pre rodičov, žiakov, zriaďovateľov, ako aj samotné školy, aby mali k dispozícii aspoň nejakú spätnú väzbu.

Ad 2.: Obmedzený počet kritérií hodnotenia

Súhlasíme, že tri kritériá neposkytujú komplexný obraz o škole, ale ani desať kritérií by to negarovalo. Mimochodom, ani rešpektované medzinárodné testovanie 15-ročných žiakov - PISA - nemá o moc viac kritérií. Hodnotí schopnosti žiakov v troch hlavných oblastiach, pričom v jednom cykle sa zameriava na jednu oblasť (napr. v roku 2022 na matematickú gramotnosť). Každý model je zjednodušeným obrazom reality. Zjednodušenie je nevyhnutné, aby bol model použiteľný a pochopiteľný.

Sme si vedomí toho, že faktory ako napríklad sociálne zázemie alebo pridaná hodnota školy sú veľmi dôležité. Žiaľ, v súčasnosti na Slovensku nie sú k dispozícii jednotné a metodicky vyhovujúce údaje o týchto faktoroch, ktoré by nám umožnili objektívne ich zahrnúť do nášho rebríčka. Ak by boli dostupné, veľmi radi by sme ich zahrnuli do nášho hodnotenia. Pravidelne apelujeme na ministerstvo školstva, aby začalo konečne merať a poskytovať informácie aj o týchto faktoroch a iných aspektoch vzdelávania. Práve preto pri porovnávaní škôl uvádzame, že naše rebríčky vychádzajú z najlepších dostupných ukazovateľov, a to konkrétne z výsledkov žiakov a nezamestnanosti absolventov, ktorých dáta sú kompletne, merateľné a porovnateľné pre všetky školy.

Ak by ste vedeli o nejakom ukazovateli, pri ktorom sú dáta dostupné, validné, reliabilné a kompletne pre všetky školy, čím by sa docielila ich korektná porovnateľnosť, dajte nám, prosím, vedieť, radi sa na ne pozrieme a v prípade, že budú napĺňať základné kritériá našej metodiky, radi ich zahrnieme do nášho hodnotenia.

Ad 3.: Miešanie rôznych typov gymnázií

Pripravujeme redizajn nášho portálu skoly.ineko.sk, pričom v novej verzii počítame aj s umožnením porovnávať si gymnáziá (aj) podľa dĺžky programov. Momentálne sme však v tomto limitovaní v tom, že údaje (za písomné maturity, nezamestnanosť, mimoriadne výsledky) máme k dispozícii iba za celú školu a zatiaľ ich nevieme diferencovať podľa rôznych študijných programy či foriem.

Ad 4.: Nezamestnanosť absolventov

Údaje o nezamestnanosti absolventov (po 16 mesiacoch od ukončenia štúdia na strednej škole) zahrňame v našom rebríčku za štyri roky. Pri takejto vzorke nerobí jeden nezamestnaný absolvent veľký rozdiel vo výsledkoch.

Ak by sme mali k dispozícii celoplošné spoľahlivé dáta o absolventoch prijatých na zahraničných vysokých školách (VŠ), tak by sme podiel absolventov študujúcich na VŠ (po 16 mesiacoch od ukončenia štúdia na strednej škole) určite radi zahrnuli do nášho hodnotenia. Dobré dáta k tomuto však nemáme, lebo slovenskí študenti v zahraničí nemajú povinnosť predkladať potvrdenia o návšteve vysokej školy v zahraničí. Mohlo by sa stať, že údaje by neboli kompletne, a to by mohlo poškodiť viaceré školy, najviac asi tie výberové.

Ad 5.: Hodnotenie úspechov v súťažiach

Áno, o tomto už dlhšie diskutujeme a je možné, že mimoriadne výsledky žiakov rozšírime aj na nižšie kolá, ak budú existovať dáta v dobrej štruktúre. Musíme sa však vysporiadať aj z rôznymi inými metodickými úskaliami, nakoľko zoznam ministerstvom školstva „certifikovaných“ súťaží a programov je veľmi heterogénny (<https://www.minedu.sk/mimoriadne-vysledky-ziakov/>), s rôznymi organizátormi (nielen NIVAM), ako aj spôsobmi hodnotenia a postupovania z rôznych kôl.

Ad 6.: Nejasná prezentácia výsledkov a aktuálnosť dát

Pri rankingu škôl vstupujú do hodnotenia údaje za uplynulé štyri školské roky, s klesajúcou váhou do minulosti.

Vy však pravdepodobne narážate na údaje zverejnené na našom portáli skoly.ineko.sk pri profile jednotlivých škôl, konkrétne pri vašej škole ide asi o výsledky štátnej školskej inšpekcie, pri ktorej sú najnovšie dáta zo školského roku 2018/19, a ktoré sa naozaj pretavujú do sivého subskóre v profile školy: <https://skoly.ineko.sk/skola/?ID=1861>. Údaje z inšpekcie však nevstupujú do finálneho rebríčka škôl.

Komplexné inšpekcie sa robia len občas, námatkovo. Myslíme si, že ich výsledok má mať "platnosť" viac rokov, keďže zásadné zmeny, vrátane obmeny personálu sa nedejú z roka na rok. Komplexná inšpekcia prebehne za jeden školský rok spolu na cca 100-120 školách (ZŠ+Gym+SOŠ). My zobrazujeme výsledky školskej inšpekcie na portáli pri profile škôl po dobu 10 rokov (opakujeme, tieto údaje neovplyvňujú poradie škôl v rebríčku celkového hodnotenia). Nastavenie tejto doby je z našej strany trochu arbitrárne a vedie k tomu, že odhadom zhruba polovica ZŠ+Gym+SOŠ má na našom portáli pri inšpekcii uvedenú nejakú hodnotu a polovica z nich nemá žiadnu, keďže pri tejto druhej polovici škôl neprebehla za ostatných 10 rokov žiadna inšpekcia. Ak by sme túto dobu nastavili na jeden či dva roky, malo by vyplnený údaj v kolónke „inšpekcia“ iba zopár škôl.

Ďakujeme vám za podnety, veľa zdaru prajeme a tiež sme vďační za dvoch absolventov vášho gymnázia, ktorí u nás v INEKO pred pár rokmi stážovali. 😊

S úctou,

Dušan Zachar, riaditeľ INEKO, a tím INEKO